

Vegleiðing til skúlar um nýtslu av myndum og upptøkum

Hvat kann vegleiðingin hjálpa fær við?

Vegleiðingin er serliga ætlað tykkum, sum arbeiða við næmingum á skúlum, og sum ynskja at nýta myndir og upptøkur í samband við tykkara arbeiði.

Tit kunnu nýta vegleiðingina til at tryggja, at tit halda dátuverndarlógina í samband við nýtslu av myndum av bæði børnum og starvsfólki. Vegleiðingin umrøður myndir, men reglurnar eru tær somu fyri nýtslu av upptøkum.

Vegleiðingin hevur góð ráð og dømi, og aftast eru viðkomandi ásetingar.

Ráð nr. 1: Tak støðu til nýtsluna av myndum

Tak støðu til, hví tit taka myndir, og hvat tit ætla at nýta myndirnar til. Tá endamálið er komið uppá pláss, skulu tit avmarka nýtsluna til júst tey endamálini.

Tað kann t.d. vera, at tit ynskja at lýsa gerandisdagin hjá næmingunum fyri foreldrunum, at starvsfólk ynskja at nýta myndir ella upptøkur í undirvísingini, ella at skúlin ynskir at lýsa skúlan á heimasíðuni.

Dømi:

✓ Hanga floksmyndir í skúlanum

Tit kunnu hava floksmyndir, eisini av fyrrverandi næmingum og lærarum, og myndir frá serligum døgum á skúlanum hangandi í skúlanum, uttan samtykki frá næmingum, foreldrum og starvsfólki.

✓ Undirvísing á netinum, beinleiðis stroyming av lærara og næmingum

Tit kunnu lógliga, uttan samtykki frá næmingum, foreldrum og starvsfólki nýta upptøkutól og stroyma undirvísingina.

✓ Nýtsla av myndum í undirvísingini

Tit kunnu lógliga, uttan samtykki frá næmingum, foreldrum og starvsfólki biðja næmingar um at gera upptøku ella taka myndir av hvørjum øðrum til at nýta í undirvísingini t.d. í samband við eina framløgu. Syrg fyri, at næmingar strika myndirnar av telefonunum aftaná.

✓ Nýtsla av myndum á foreldranneti

Tit kunnu lógliga og uttan samtykki frá næmingum, foreldrum og starvsfólki taka myndir av næmingum eina ella saman við starvsfólki, og deila tær á lokaðum foreldranneti fyri at geva foreldrunum innlit í gerandisdagin hjá næmingunum.

Deil bara myndir við tey, tað er viðkomandi fyri t.d. foreldrini hjá flokkinum, og ikki allan skúlan.

✓ Leggja myndir alment á netið

Tit skulu vera serliga varin, um tit ætla at leggja myndir av børnum og/ella starvsfólki á alnetið. Tað er meira víðgongt enn á einum lokaðum innneti. Tað kann vera neyðugt við samtykki.

✓ Upptøkur av undirvísing til eftirútbúgving og líknandi

Tit kunnu lógliga, uttan samtykki frá næmingum, foreldrum og starvsfólki gera upptøkur av undirvísingini at nýta t.d. til eftirútbúgving av læraranum og líknandi.

Ráð nr. 2: Hav skil á trygdini

1. Set kotu á eindina (t.d. telefon ella teldil), sum tit taka myndir við og goyma myndir á.
2. Eindin skal vera bronglað.
3. Goym ikki kotur nær við eindina.
4. Ger eitt yvirlit yvir eindir, ið tit goyma myndirnar á, og hvør hevur atgongd til eindirnar.
5. Minst til at strika í samsvar við hesa vegleiðing (eftir 2 - 4 vikur).
6. Avtala, at starvsfólkini ikki taka myndir við teirra egnu telefonum, men nýta telefonina ella eindina hjá stovninum fyri at sleppa undan, at tað eru myndir av næmingum og/ella starvsfólkunum á privatum telefonum.
7. Tit eiga at umhugsa, um tað er neyðugt at nýta upplýsingar hjá næmingunum í skipanum, sum skúlin nýtir í undirvísingini t.d. teirra nøvn og navnið hjá skúlanum beinleiðis í brúkaranøvnum.

Ráð nr. 3: Strika stöðumyndir aftaná 2 – 4 vikur

Um myndirnar bara skulu nýtast til at geva foreldrum innlit í gerandisdagin hjá børnunum, t.d. umvegis tykkara innannet ella umvegis talgildar skermar í tykkara hølum, eiga tit at strika myndirnar aftaná 2 - 4 vikur. Um tað er gjørligt, at myndirnar verða strikaðar sjálvvirkandi, er tað gott hugskot.

Foreldur kunnu heinta myndirnar av innannetinum í hesum tíðarskeiðnum, um tey ynskja at goyma tær. Tit hava ikki ábyrgdina av nýtsluni hjá foreldrum av myndum.

Ráð nr. 4: Strika myndirnar

Syrg fyri, at myndirnar javnan verða strikaðar av telefonini ella tí eindini, sum teir blivu tiknar við, t.d. tá myndirnar verða lagdar á innannetið, ella teldlar fara á skift millum næmingar.

Ráð nr. 5: Nýtsla av appum, keyp av nýggjum kt-skipanum o. a.

Tá undirvísingin skal leggjast til rættis kunnu vera nógvir spennandi móguleikar við appum, ymiskum kt-skipanum og snildum forritum. Um tit t.d. biðja næmingar um at gera upptøkur í appum í undirvísingini, eiga tit at hugsa um trygdina á appunum, at tær ikki nýta upptøkur og myndir til egin endamál, tvs. endamál tit ikki kunnu velja til- ella frá ella ráða yvir.

Hvorjum hava tit ikki ábyrgd av?

✓ Floks- og andlitsmyndir tiknar av myndatakara

Um myndatakari kemur á skúlan at taka bólka- og andlitsmyndir av børnum og møguliga eisini starvsfólkum, er tað myndatakarin, ið hevur ábyrgd av viðgerðini av myndunum. Eftirsum børn og foreldur fáa fráboðan um myndatøkuna áðrenn og hava møguleika at velja, at barnið ikki skal avmyndast, er ikki neyðugt hjá myndatakaranum at fáa samtykki.

Aftaná kunnu tit, uttan samtykki frá foreldrum og starvsfólki, hanga bólkamyndirnar upp og møguliga eisini andlitsmyndirnar hjá starvsfólkunum.

✓ Nýtsla hjá foreldrum og næmingum av myndum

Tit hava ikki ábyrgd av, hvussu foreldur og næmingar nýta myndir, ið tit hava lagt á innannetið, og sum foreldur og næmingar síðani heinta. Tit hava ikki ábyrgd av, eitt nú at foreldur taka mynd til tiltak á skúlum og deila á netinum. Tit hava heldur ikki ábyrgd av myndum, sum næmingar taka við teirra egnu telefonum, uttanfyri undirvísing, tá eru foreldrini ella næmingurin dátuábyrgdari.

✓ Miðlar á skúlanum

Tit hava ikki ábyrgd av, um t.d. Kringvarpið ella onnur gera upptøku á skúlanum, uttan at kunna skúlan. Tá hevur Kringvarpið ella viðkomandi miðil ábyrgd av at halda ásetingarnar.

Hvat annað skulu tit geva tykkum far um?

✓ Skyna ímillum innannet og alnet

Tit eiga at skyna ímillum at deila á lokaðum innanneti (fyri einari avmarkaðari nøgd av foreldrum) og at leggja myndir alment á netið.

✓ Opið samskipti

Tit eiga javnan at samskipta við foreldur um nýtsluna hjá skúlanum av myndum og upptøkum, og í hvønn mun hesar verða deildar. Greiðið frá rættindum, hvat næmingurin ger, um onnur deila myndir av honum, ið hann ikki ynskir skulu vera deildar.

✓ Niðrandi myndir

Tak ikki myndir av næmingum ella starvsfólki í viðkvæmum støðum.

✓ Mótmæli av myndatøku

Um næmingar, foreldur ella starvsfólk ynskja, at mynd skal strikast, skulu tit strika myndina, uttan so at tað er serstøk orsök til ikki at strika myndina.

Viðkomandi ásetingar

Samtykki er í flestu förum óneyðugt

Viðgerð av myndum av börnum og starvsfólki, er viðgerð av persónupplýsingum, sum er fevnd av dátuverndarlógini. Lóglig viðgerð av myndum krevur heimildargrundarlag. Skúlar, óansæð almennir ella privatir, kunnu í flestu förum nýta myndir av börnum og starvsfólki við øðrum heimildum í dátuverndarlógini enn samtykki.

Tá samtykki ikki er rætta heimildin

Nýtsla av myndum í undirvísingini og sum partur av námsfrøðiliga arbeiðinum t.d. andlitsmynd á amboðskassa hjá barninum vil sum oftast ikki krevja samtykki.

Tá samtykki er rætta heimildin

Tað er ein fyrimunir at skyna ímillum nýtsluna av myndum í undirvísingarhøpi og í lokaðum innanneti í mun til at deila alment á alnetinum. At leggja myndir út alment vil sum oftast krevja samtykki, tí tað er meira víðgongt fyri hin einstaka.

Alment

Fyri almenna skúlaverkið, fólkaskúlan, er nýtslan av myndum neyðug fyri myndugleikaúttinnan hjá skúlanum sbrt. dátuverndarlógini §8, stk. 1, nr. 5, um skúlin hevur eitt sakligt endamál.

Tað, at kunna foreldrini um gerandisdagin hjá børnunum, er týðandi og neyðugt í mun til ábyrgdina hjá skúlanum at reka skúlan. Tískil kann tað, at skúlin tekur myndir av børnunum og møguligum starvsfólki metast at vera ein neyðugur partur av myndugleikaúttinnanini hjá skúlanum.

Um lærarar í undirvísing teirra biðja næmingar um at gera upptøkur ella taka myndir av hvørjum øðrum er ikki neyðugt við samtykki. Ei heldur er neyðugt við samtykki, um lærarin velur at hanga myndir upp í skúlanum av næmingum og verkætlanum teirra.

Um skúlin hevur undirvísing á netinum kann upptøka í undirvísingini verða neyðug fyri myndugleikaúttannanina hjá skúlanum. Tað er tí ikki neyðugt við samtykki frá foreldrum og starvsfólki til hetta endamál.

Um næmingur, foreldur ella starvsfólk ikki ynskja, at myndir verða tiknar, er ynskiligt, at tit samskifta við viðkomandi um tað. Persónar á myndum t.v.s. tey skrásettu, skulu hava møguleika at fremja teirra rættindi eftir dátuverndarlógini t.d. at mótmæla viðgerðini ella biðja um innlit ella striking.

Um tað er neyðugt fyri skúlan at taka myndir av børnunum og goyma tær fyri at menna og skjalprógva námsfrøðiliga virkseimið krevst ikki samtykki, tí viðgerðin er partur av myndugleikaúttannanini.

Í ávísum førum kann gerast neyðugt, at skúlin kannar alment um sítt virkseimi og nýtir myndir til tað. Tá er týðningarmikið, at skúlin er tilvitaður um, at alstórur munur er á, at leggja myndir út alment og at leggja myndir á eitt lokað foreldrannet.

Talan er um onnur atlit, um talan er um børn við vardum navni og adressu.

Sum heild eigur man at halda seg til myndir av størri bólkum og ikki einstaklingamyndir. Um tit ivast í onkrari mynd, so lat vera at nýta myndina.

Frískúlar

Omanfyri nevnda er eisini galdandi fyri frískúlar, men tá er heimildin ikki § 8, stk. 1, nr. 5 almenn myndugleikaúttannan, men § 8, stk. 1, nr. 6 í dátuverndarlógini, um viðgerðin er neyðug fyri at fylgja einum heimilaðum áhugamáli.